

ប្រការ៤៖ ការចាក់ថ្នាំបង្ការផ្តល់ សិទ្ធិអំណាចដល់ការសិក្សាអំពី សុខភាព និងសុខុមាលភាពទូទៅ

បង្កើតឡើងដោយ Asian Media Access,
Chinese American Chamber of
Commerce – MN, និង Spitfire។

អត្រាចម្លងនៃមេរោគកូវីដ19 បានមានកំណើនកើនឡើង និងថយចុះក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំចុងក្រោយនេះ នៅពេលដែលរដ្ឋមីនីសូតាបានប្រឈមមុខនឹងរលកនៃមេរោគជាបន្តបន្ទាប់ ប៉ុន្តែមានរឿងមួយនៅតែកើតឡើងជាដដែល៖ សហគមន៍ពលរដ្ឋស្បែកខ្មៅបានរងការប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដោយមេរោគកូវីដ។ ចាប់តាំងពីដំបូងដែលមានជំងឺរាតត្បាតមកពលរដ្ឋខ្មៅបានស្លាប់ដោយសារមេរោគកូវីដក្នុងអត្រាច្រើនជាងពីរដងនៃពលរដ្ឋមីនីសូតាស្បែកស។ [1] ប៉ុន្តែទោះបីជាមានការរារាំងផ្លូវនៃភាពមិនស្មើគ្នាក៏ដោយ ក៏សមាជិកនៃ សហគមន៍បានលើកឡើងថាមានវិធីក្នុងការក្រោកឡើងដែរ។

បញ្ហាប្រឈមដែលជាន់គ្នា

សហគមន៍ពលរដ្ឋស្បែកខ្មៅ កំពុងតែប្រឈមមុខនូវវិបត្តិជាច្រើនបន្ថែមពីលើជំងឺរាតត្បាតនេះ។ មេរោគ កូវីដបានបណ្តាលអោយបញ្ហាដែលមានស្រាប់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងថែមទៀត លក្ខណការងារកាន់តែលំបាក ភាពអត់ការងារធ្វើក៏កាន់តែមានកំណើនច្រើនឡើង ដែលនាំអោយមានអស្ថេរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងមានការកំណត់ដល់លទ្ធភាពដើម្បីទទួលបានការអប់រំប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់។

Donnell Bratton ដែលជាគ្រូគង្វាលៀមច្បងនៃព្រះវិហារ Overcomer's Victory បានចែករំលែកថាសម្រាប់ពលរដ្ឋមីនីសូតាស្បែកខ្មៅ ក្នុងឆ្នាំ2020 វាមិនគ្រាន់តែដោយសារការបិទខ្ទប់ព្រោះមេរោគកូវីដតែប៉ុណ្ណោះទេ “យើងក៏បានរងនូវផលប៉ះពាល់ដោយសារភាពចលាចលសង្គមនៅក្នុងទីក្រុង Minneapolis ជាពិសេសជុំវិញការស្លាប់របស់ George Floyd ដែរមនុស្សគ្រប់គ្នាមានភាពសកម្មនៅក្នុងសហគមន៍ធ្វើការទៅលើកិច្ចការងារមួយចំនួន”។ មេរោគកូវីដ គឺបានគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សុខុមាលភាព សហគមន៍ពីព្រោះវាធ្វើអោយវិសមភាពដែលមានស្រាប់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៅ ហើយក៏ធ្វើសហគមន៍កាន់តែពិបាកធ្វើការដោះស្រាយ។ ការគាំទ្រចំណេះដឹងផ្នែកសុខភាព និងការពង្រឹងលទ្ធភាពអោយទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំសុខភាពគឺជាផ្នែកសំខាន់នៃការងារដ៏ធំដើម្បីគាំទ្រជីវិតរស់នៅរបស់ពលរដ្ឋស្បែកខ្មៅ។

ARTICLE
©4

ស្វែងរកសិទ្ធិអំណាចក្នុងការព្យាបាល

ខណៈពេលដែលមេរោគកូវីដគ្មានការរើសអើង ហើយការពិតក៏មិនបានលាក់បាំងដែរថាប្រព័ន្ធចែទាំសុខភាពនៃតែមានការជម្រុញ និងបន្តកើនឡើងនូវភាពមិនស្មើគ្នា។ ប្រព័ន្ធចែទាំសុខភាពរបស់សហរដ្ឋអាមេរិចបានចាក់ឬសយ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងសកម្មភាពនៃការរើសអើងជាតិសាសន៍ ក៏ដូចជាការពិសោធន៍ Tuskegee ទាំងការបង្ខំអោយមានការក្រៀមក្រាមដែលជារឿងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបានកើតឡើងទៅលើមនុស្សដូចជាម្ចាស់របស់ Bratton “ម្ចាស់របស់ខ្ញុំបានគាត់បានធំធេងឡើងនៅភាគខាងត្បូងក្នុងសម័យ Tuskegee ។ ហើយគាត់គ្មានលទ្ធភាពទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ចែទាំសុខភាពនោះទេ រហូតដល់មានជំងឺស្លឹកដៃស្លឹកជើងកើតឡើង ដែលភ្លាមៗនោះរាជរដ្ឋាភិបាលបានមកហើយប្រាប់អោយមនុស្សគ្រប់គ្នាចាក់វ៉ាក់សាំង។ ប៉ុន្តែភាគច្រើនគ្មាននរណាម្នាក់បានមកទីនេះដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់សុខភាពរបស់ពួកគេនោះទេ ដូច្នោះនៅជំនាន់របស់គាត់មានមនុស្សជាច្រើនបានបែរទៅកាន់ព្រះវិហារ ថ្វាយបង្គំព្រះ ដែលជាប្រភពនៃការល្អលោម និងការព្យាបាល។ ជំនឿទាំងនោះនូវតែរឹងមាំដដែលនៅថ្ងៃនេះ។

Bratton បានដឹងថាបទពិសោធន៍របស់ម្ចាស់គាត់បានបន្តមាននៅក្នុងខ្លួនរបស់គាត់។ រឿងរ៉ាវចិត្តអន្តរជំនាន់បានបន្សល់អោយសហគមន៍ពលរដ្ឋស្បែកខ្មៅជាច្រើន ប្រុងប្រយ័ត្នលើការអន្តរាគមន៍ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់ប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏គួរឱ្យយំ និងហិង្សាមួយនេះ លោកគ្រូគង្វាល Bratton បានមានប្រាថ្នាថា “ខ្ញុំមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រវត្តិសាស្ត្រនេះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំមានសិទ្ធិអំណាចលើការព្យាបាលរបស់ខ្ញុំ”។ លោកបានកត់សំគាល់ថា ទោះបីជាគ្មាននរណាម្នាក់អាចផ្លាស់ប្តូរអតីតកាលបានក៏ដោយក៏បុគ្គលគ្រប់ៗរូប អាចជ្រើសរើសរបៀបដែលពួកគេផ្តល់អទិភាពលើសុខភាពរបស់ពួកគេ និងការការពារពីបញ្ហាសុខភាព ព្រមទាំងសុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ ដូចជាមេរោគកូវីដនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។

ការលើកម្ពស់សមធម៌ និងសុវត្ថិភាពរយៈពេលវែង

វ៉ាក់សាំងគឺជាឧបករណ៍មួយដែលអាចជួយអោយបុគ្គលម្នាក់ៗអាចគ្រប់គ្រងសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួនបាន។ នាយកដ្ឋានសុខភាពនៃរដ្ឋមីនីសូតាបានទទួលស្គាល់ថា ការយកចិត្តទុកដាក់ចែទាំសុខភាព គឺមិនធ្លាប់មានក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រសម្រាប់សហគមន៍ពលរដ្ឋស្បែកខ្មៅនោះទេ។ ដូច្នោះត្រូវធ្វើអោយការផ្តល់វ៉ាក់សាំងគឺឥតគិតថ្លៃ និងអាចប្រើប្រាស់បានរួមបញ្ចូលទាំងសមធម៌ពូជសាសន៍ជាសសរស្តម្ភនៃគោលនយោបាយសុខភាពសាធារណៈ ព្រមទាំងសហការណ៍ជាមួយសហគមន៍នានាដើម្បីដោះស្រាយនូវក្តីពារម្តងៗ [2] ។

យូរៗម្តង ទិន្នន័យបានបង្ហាញថាអ្នកដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំងការពារមេរោគកូវីដ គឺមិនស្ងប់ស្ងាត់ ឬស្លាប់ដោយសារមេរោគនោះទេ [3] ។ ដោយព្រោះលទ្ធផលវិជ្ជមាន 69% នៃពលរដ្ឋមីនីសូតាស្បែកខ្មៅបានសម្រេចចាក់វ៉ាក់សាំងនៅថ្ងៃទី 18 ខែឧសភា ឆ្នាំ2022 ។ [4]

Photo Courtesy: AP Photo/Heng Sinith

ការសម្រាកពីការងារមួយថ្ងៃដើម្បីទៅមើលគ្លីនិចចាក់វ៉ាក់សាំង និងសួរនាំអំពីផលប៉ះពាល់ធម្មតាដែលអាចកើតមានជាផលវិបាកនៃប៉ុន្តែផលវិបាកនៃរបស់វ៉ាក់សាំងនិងបាត់ទៅវិញក្នុងរយៈពេលពីរទៅបីថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ តែមាននៅជម្រើសមួយទៀត ដោយការទទួលយកមេរោគកូវីដ គឺជាបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរលើបញ្ហាសុខភាព និងហិរញ្ញវត្ថុអាចផ្តល់ផលប៉ះពាល់រយៈពេលយូរ។

ការចុះកិច្ចសន្យាជាមួយកូវីដ រវាងអ្នក និងមនុស្សជុំវិញអ្នកមិនអាចទៅធ្វើការនិងទៅសាលាបានយ៉ាងហោចណាស់ប្រាំថ្ងៃ។ ផលប៉ះពាល់មួយចំនួននៃមេរោគចំពោះសុខភាពរបស់អ្នក មានដូចជាការដកដង្ហើមខ្លីៗ និងពិបាកក្នុងការផ្តោតអារម្មណ៍ដែលអាចមានរយៈពេលរាប់ខែ ឬយូរជាងនេះ។ មនុស្សគ្រប់គ្នាមានសិទ្ធិថ្លែងពីហានិភ័យ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃវិធានការបង្ការ ព្រមទាំងជ្រើសរើសដើម្បីត្រូវសម្រាប់ពួកគេ។

ការជំនះលើប្រវត្តិសាស្ត្រផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រដែលសហគមន៍ស្បែកខ្មៅធ្លាប់ទទួលបានបទពិសោធន៍នឹងត្រូវចំណាយពេលច្រើនជាងការពិតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ដូចជាគ្រូគង្វាល Bratton អាចជាស្នាមមួយ ប៉ុន្តែការប្រាស្រ័យទាក់ទងត្រូវមានទាំងពីរផ្លូវ។ ស្ថាប័នសុខភាពសាធារណៈត្រូវចែករំលែកព័ត៌មានសំខាន់ៗនៃវ៉ាក់សាំង ប៉ុន្តែពួកគេក៏ត្រូវស្តាប់ និងរៀនពីសហគមន៍ស្បែកខ្មៅអំពីបទពិសោធន៍ព្រមជាមួយតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ ការកសាងទំហំអោយកាន់តែធំនៃការសន្ទនាអំពីចំណេះដឹងផ្នែកសុខភាព ព្រមទាំងលទ្ធភាពទទួលបានការចែទាំសុខភាព និងធ្វើអោយសហគមន៍កាន់តែរឹងមាំ ដែលអាចផ្តល់ជាមួយនិងវិបត្តិសុខភាពសាធារណៈនាពេលអនាគត។

ឧបករណ៍នៃសិទ្ធិអំណាច និងជម្រើស

ការសម្រេចចិត្តទាក់ទងអំពីសុខភាព និងការចាក់វ៉ាក់សាំងវាជារឿងបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួន ប៉ុន្តែវាអាចមានប្រយោជន៍ដល់ការពិភាក្សាគ្នានៅតុបាយពេលល្ងាចជាមួយមិត្តភក្តិ ស្និទ្ធស្នាល និងសមាជិកគ្រួសារដែលគួរអោយទុកចិត្តបាន។ ជារឿយៗ លោកគ្រូគង្វាល Bratton បានលើកការពិភាក្សាអំពីសុខភាពនៅក្នុងព្រះវិហារ ដោយសារវាជាមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់សហគមន៍ និងការព្យាបាល។

“លោកគ្រូគង្វាល និងអ្នកដឹកនាំខាងវិញ្ញាណដើរតួនាទីក្នុងការអប់រំ ព្រមទាំងណែនាំដល់សហគមន៍ផងដែរ។ មិនថាជានិកាយ ឬជំនឿរបស់អ្នកយ៉ាងណានោះទេ យើងចែករំលែកតម្លៃនៃការយកចិត្តទុកដាក់ដល់អ្នកជិតខាងរបស់យើង។ ប៉ុន្តែខ្ញុំក៏ចង់អោយអ្នកដឹងដែរថា ការយកចិត្តទុកដាក់លើខ្លួនឯង និងសុខភាពរបស់ខ្លួនគឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់វិញ្ញាណដូចគ្នា។ យើងមានជំនឿលើព្រះ ទោះបីជាយើងមិនដែលបានឃើញទ្រង់ក៏ដោយ។ យើងមិនអាចមើលឃើញកូរ៉ីដ ប៉ុន្តែនោះមិនមានន័យថាកូរ៉ីដមិនពិតនោះទេ។ វាបានបង្កអោយមានការលំបាកជាច្រើនដល់សហគមន៍របស់យើង ដែលអាចត្រូវបានការពារដោយការពាក់ម៉ាស់ ការរក្សាគម្លាតសង្គម និងវិធានការបង្ការផ្សេងៗទៀត” ។

គ្រូគង្វាលបានសង្កត់ធ្ងន់ថា មនុស្សគ្រប់រូបបានកើតមកដោយមានអំណោយទាននៃជម្រើស ហើយគាត់ក៏បានលើកទឹកចិត្តអោយមនុស្សប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចនោះក្នុងការសម្រេចចិត្តអោយបានល្អសម្រាប់សុខភាពរបស់ពួកគេ។ វាជាសិទ្ធិរបស់មនុស្សគ្រប់រូបក្នុងការសាកសួរ និងស្វែងយល់អំពីកូរ៉ីដព្រមទាំងរបៀបជៀសវាងនូវជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ។ ការគ្រប់គ្រងសុខភាពបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួនអាចជួយអោយមនុស្សគ្រប់រូបទៅព្រះវិហារ ទៅធ្វើការ ទៅសាលារៀន និងអាចតស៊ូមមតិផ្ទាល់ខ្លួនវិញបាន។ មានអង្គការសហគមន៍ដូចជា [Project HEALINGS](#) ដែលនៅទីនេះដើម្បីបន្តការចរចាជាមួយសហគមន៍ ហើយនិងកំពុងធ្វើការងារដើម្បីអោយប្រាកដថាសមធម៌ថែទាំសុខភាពបានប្រសើរឡើងសម្រាប់កូរ៉ីដ និងជាងនេះទៅទៀត។

Testing remains important.
For Everyone. Vaccinated + Unvaccinated.

STAY SAFE MN

Reference

- 1.0.35% compared to 0.16% respectively as of May 11th, 2022. Minnesota Department of Health. (2022). Data by Race/Ethnicity. COVID-19 Updates and Information - State of Minnesota. Retrieved May 18, 2022, from <https://mn.gov/covid19/data/data-by-race-ethnicity/index.jsp>
2. Peters, J. (2021, May 21). Minnesota's vaccine equity director, Dr. Nathan Chomilo, has a lot of inequity to fix. Sahan Journal. <http://sahanjournal.com/health/minnesota-vaccine-race-equity-chomilo/>
3. Study shows COVID-19 vaccines offer lasting protections. (2022, January 12). UNC News. <https://uncnews.unc.edu/2022/01/12/study-shows-covid-19-vaccines-offer-lasting-protection/> Katella, K. (n.d.). Comparing the COVID-19 Vaccines: How Are They Different? Yale Medicine. Retrieved May 18, 2022, from <https://www.yalemedicine.org/news/covid-19-vaccine-comparison>
4. Minnesota Department of Health. (2022). COVID-19 Vaccine Data. COVID-19 Updates and Information - State of Minnesota. Retrieved May 18, 2022, from <https://mn.gov/covid19/vaccine/data/index.jsp>

Acknowledgement

This project is supported by the Centers for Disease Control and Prevention of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS) as part of a financial assistance award totaling \$4,000,000 with 100 percent funded by CDC/HHS through NNPHI. The contents of this document are those of the author(s) and do not necessarily represent the official views of, nor an endorsement, by CDC/HHS, or the U.S. Government.